

חוברת תרגול – לפני הבחירות: שיטת הבחירות וזיהוי פייק ניוז

מהדורה למורה עולים חדשים

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר את עקרונות שיטת הבחירות בישראל
- לדעת ליישם שישה צעדי בדיקה לפני שמאמינים או משתפים ידיעה
- לזהות סימנים של דיפ-פייק ותמונות מזויפות ולדעת מה לעשות בעת חשד
- לנהל דיון בכיתה בצורה מכבדת תוך הבחנה בין עובדה לדעה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – מכירים את העקרונות

1. ב – יחסיות
2. ב – 120
3. ב – איש לא יודע למי הצבעתם

חלק ב' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – תרגול והתאמה

1. נכון – כל אזרח ישראלי מגיל 18 ומעלה רשאי להצביע.
2. נכון – אין גוף בוחר מתווך – האזרח מצביע ישירות לרשימה המועמדים.
3. לא נכון – מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות שקיבלה כל רשימה.

חלק ג' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – התאמת עקרונות

1. ג (כל אזרח בגיל המתאים רשאי להצביע)
2. א (כל המדינה היא אזור בחירה אחד)
3. ה (מצביעים ישירות לרשימה, בלי מתווכים)
4. ב (לכל קול יש את אותו המשקל)
5. ו (איש לא יודע למי הצבעתם)
6. ד (מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות)

חלק ד' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – חיזוק והשלמה

1. חשאיות
2. שוות

חלק ה' – פרק 2 • שישה צעדים לזיהוי פייק ניוז – היכרות עם הצעדים

1. ב (מי פרסם את הידיעה - יש שם ואתר רשמי?)
2. ו (מתי זה קרה - אולי זו ידיעה ישנה שמשותפת מחדש?)
3. ד (האם הכתבה עצמה אומרת את מה שהכותרת מבטיחה?)
4. ה (האם התמונה באמת מהאירוע המתואר?)
5. ג (האם ההודעה מנסה להפחיד או לדחוף לשתף מהר?)
6. א (האם מקורות אמינים נוספים מדווחים אותו דבר?)

חלק ו' – פרק 2 • שישה צעדים לזיהוי פייק ניוז – יישום על מקרים

1. נכון – זה כלל הזהב: רגש חזק הוא דגל אדום שצריך לעצור ולבדוק.
2. לא נכון – בלי מקור מזוהה אי אפשר לדעת אם זה נכון.
3. לא נכון – לפעמים מצרפים תמונה מאירוע אחר לגמרי - לכן בודקים.
4. נכון – בדיקת תאריך חושפת ידיעות ישנות שמוצגות כחדשות.
5. לא נכון – הצלבת מקורות אמינים נוספים חשובה כדי לאמת ידיעה חריגה.

חלק ז' – פרק 2 • שישה צעדים לזיהוי פייק ניוז – ניתוח כותרת

1. לא תואמת - הכותרת מציגה כעובדה ודאית משהו שבפנים הכתבה מוצג רק כשיקול שטרם הוכרע.
2. לדוגמה: נציגי המורים שוקלים צעדים - טרם הוחלט.
3. לדוגמה: מקור - האם האתר אמין ויש כתב בשם; הצלבה - האם אתרי חדשות נוספים מדווחים אותו דבר.

חלק ח' – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – הכרת המושג והסימנים

1. ב – סרטון או תמונה שנוצרו או שונו בעזרת בינה מלאכותית כך שנראה שמישהו אמר או עשה משהו שלא קרה
2. ג – תנועות הפה לא מתאימות למילים, קול שטוח ורובוטי
3. ב – אצבעות מיותרות או ידיים מעוותות

חלק ט' – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – זיהוי סימנים ויישום

1. נכון – באתר נכתב שדיפ-פייק הוא סרטון, תמונה או הקלטת קול שנוצרו בעזרת בינה מלאכותית
2. נכון – אור וצל לא תואמים הם אחד הסימנים שמוזכרים
3. לא נכון – להפך – הטכנולוגיה משתפרת והסימנים החזותיים הולכים ונעלמים, לכן הבדיקה החשובה היא מקור ודיווח, לא העין
4. נכון – כך נכתב במפורש באתר כעיקרון מרכזי

חלק י' – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – הבנה ויישום מעמיק

1. בדקו
2. אותיות

חלק י"א – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – כתיבה והבעת דעה

1. למשל: לא לשתף, לחפש את המקור המקורי בדיווחים מוכרים, לבצע חיפוש תמונה הפוך, לדווח ולספר למבוגר
2. כי אפשר ליצור בקלות ובמהירות תמונות וסרטונים מזויפים שנראים אמיתיים, לכן צריך לבדוק מקור ולא להסתמך רק על מה שרואים
3. כל דוגמה סבירה שמתייחסת לאחד הסימנים: שפתיים, עיניים, ידיים, טקסט, אור וצל או קול

חלק י"ב – פרק 4 • איך בונים פייק (כדי לדעת לחשוף אותו) – היכרות עם התרגיל

1. ב – להבין איך בונים פייק כדי לדעת לזהות אותו
2. ב – על נושאים תמימים מבית הספר כמו טיול או קפיטריה
3. ב – בזוגות

חלק י"ג – פרק 4 • איך בונים פייק (כדי לדעת לחשוף אותו) – זיהוי טכניקות הטעיה

1. ג ('התלמידים בסכנה חמורה!')
2. ד ('שמעתי מחבר של חבר')
3. ב (תמונה מטיול של שנה שעברה מוצגת כחדשה)
4. א ('99 אחוז מהתלמידים נכשלו במבחן')
5. ו (קריאה דחופה לשתף מיד בלי לבדוק)
6. ה ('מומחים: הקפיטריה תיסגר השבוע')

חלק י"ד – פרק 4 • איך בונים פייק (כדי לדעת לחשוף אותו) – תרגול ויישום

1. תשובה פתוחה - כותרת + מקור בדוי + שמות טכניקות מהרשימה (למשל כותרת מפחידה ומקור אנונימי)
2. תשובה פתוחה - התייחסות לצעדים כמו בדיקת מקור, תאריך, תמונה מחוץ להקשר או הצלבת מקורות
3. תשובה פתוחה - התנסות בטריקים עוזרת להכיר אותם ולזהות אותם מהר יותר בעתיד
4. תשובה אישית – בדקו נימוק ודוגמה.
5. תשובה אישית – בדקו נימוק ודוגמה.
6. תשובה אישית – בדקו נימוק ודוגמה.
7. תשובה אישית – בדקו נימוק ודוגמה.
8. תשובה אישית – בדקו נימוק ודוגמה.

חלק ט"ו – פרק 5 • שיח מכבד בזמן ויכוח – זיהוי כללי האמנה

1. נכון – ככה שומרים על כבוד הדדי גם כשיש חילוקי דעות
2. לא נכון – לפי האמנה מקשיבים עד הסוף לפני שעונים
3. נכון – זו בדיוק ההבחנה שמופיעה באמנת השיח
4. לא נכון – האמנה קובעת שמה שנאמר בכיתה נשאר בכיתה

חלק ט"ז – פרק 5 • שיח מכבד בזמן ויכוח – התאמה בין התנהגות לערך

1 – ג (הקשבה)
2 – א (שפה מכבדת)
3 – ב (התנהגות שאסורה לפי האמנה)
4 – ה (עובדה מבוססת)
5 – ד (התנהגות שאסורה לפי האמנה)

חלק י"ז – פרק 5 • שיח מכבד בזמן ויכוח – יישום וחשיבה

1. לדוגמה: 'אני מבין/ה את הנקודה שלך, אבל אני חושב/ת אחרת כי...'
2. עובדה: יש מבחן ביום שלישי (אפשר לבדוק). דעה: המבחן קשה מדי (תחושה אישית)
3. להעיר בנימוס שזה לא לפי האמנה, להציע לחזור לדבר על הרעיון ולא על האדם, ואולי לערב מבוגר
4. כי אנשים מרגישים בטוחים לשתף דעה גם אם היא לא פופולרית, בלי חשש שידברו עליהם מחוץ לכיתה

חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות

1. ג – שוות, חשאיות ויחסיות
2. ב – מידע שקרי המוצג כחדשות אמיתיות
3. ג – 6
4. ב – הודעה שמעוררת רגש חזק – לעצור ולבדוק
5. ב – לבדוק מי פרסם ואיפה עוד דווח
6. ב – תמונה מחוץ להקשר
7. א – עובדה = עם מקור, דעה = מותר שתהיה שונה

חלק י"ט – חזרה מסכמת – כתיבה ומיזוג נושאים

1. כי בעזרת בינה מלאכותית אפשר ליצור תמונות וסרטונים מזויפים שנראים אמיתיים מאוד, לכן צריך לבדוק מקור ולא רק להסתמך על הראייה
2. למשל: כותרת מפחידה שמעוררת רגש, או מקור אנונימי שנשמע אמין בלי שאפשר לבדוק אותו
3. כדי לאפשר לכולם להביע דעה בלי פחד מלעג, ולהבדיל בין ויכוח על רעיונות לפגיעה אישית

כרטיס יציאה – מה לחפש

- התשובה כוללת לפחות ארבעה מתוך שישה הצעדים: מקור, תאריך, כותרת מול תוכן, תמונה, רגש, הצלבה
- כל שלושה מתוך: שפתיים, עיניים, ידיים, טקסט ברקע, אור וצל, קול
- הסבר הגיוני המחבר בין הכלל לבין התנהגות מכבדת בדיון

טיפים להפעלה:

- אפשר לפרוס את החוברת על פני שני שיעורים: שיעור ראשון לפרקים 1-2, שיעור שני לפרקים 3-5
- לפני פרק 4 (בניית פייק) להדגיש שוב שמדובר בתרגיל כיתתי בלבד שלא יוצא החוצה
- לתלמידים מתקשים אפשר לצמצם את פרק 1 לשלושה עקרונות בלבד ולהתמקד בפרקי הזיהוי
- למצטיינים אפשר להוסיף דיון פתוח בעקבות שאלת השיח מפרק 5 בעבודה בקבוצות קטנות

חוברת תרגול – לפני הבחירות: שיטת הבחירות וזיהוי פייק ניוז

לפני הבחירות – חידון וזיהוי פייק ניוז

חט״ב · עולים חדשים

תוכן החוברת

1. פרק 1 – איך בוחרים בישראל
2. פרק 2 – שישה צעדים לזיהוי פייק ניוז
3. פרק 3 – דיפ-פייק ותמונות מזויפות
4. פרק 4 – איך בונים פייק (כדי לדעת לחשוף אותו)
5. פרק 5 – שיח מכבד בזמן ויכוח

שם: _____ כיתה: _____

יצרה: רוית ראש בן ישי

חוברת תרגול – לפני הבחירות: שיטת הבחירות וזיהוי פייק ניוז

חוברת התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בחוברת הזאת לומדים איך בוחרים בישראל, ואיך מזהים ידיעות שקריות ברשת. עושים את הפרקים אחד אחד, וכותבים תשובות בעט.

📖 מילון קטן:

בחירות כלליות	כל אזרח בגיל המתאים רשאי להצביע
בחירות ארציות	כל המדינה היא איזור בחירה אחד
בחירות שוות	כל קול שווה באותו משקל
בחירות חשאיות	איש לא יודע למי הצבעת
בחירות יחסיות	מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות
פייק ניוז	מידע שקרי המוצג כחדשות אמיתיות
דיפ-פייק	סרטון או תמונה שנוצרו בבינה מלאכותית ונראים אמיתיים
הצלבת מקורות	בדיקה אם כמה מקורות אמינים מדווחים אותו דבר
חיפוש תמונה הפוך	בדיקה מאיפה ומתי תמונה מופיעה באינטרנט
עובדה מול דעה	עובדה אפשר לבדוק במקור, דעה היא עמדה אישית

1 חלק א' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – מכירים את העקרונות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה העיקרון השישי החסר?

א) אזוריות ב) יחסיות ג) עקיפות ד) מפלגתיות

2. כמה מושבים יש בכנסת?

א) 100 ב) 120 ג) 61 ד) 150

3. מה זה 'חשאיות' בהצבעה?

א) כל קול שווה ב) איש לא יודע למי הצבעתם ג) מצביעים ישירות ד) כל המדינה אזור אחד

2 חלק ב' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – תרגול והתאמה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	גיל ההצבעה לכנסת הוא 18.	☐	☐
2	עיקרון הישירות אומר שמצביעים ישירות לרשימה, בלי מתווכים.	☐	☐
3	עיקרון היחסיות אומר שכל מפלגה מקבלת בדיוק אותו מספר מושבים.	☐	☐

3 חלק ג' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – התאמת עקרונות

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כלליות	____	**א.** כל המדינה היא אזור בחירה אחד
2. ארציות	____	**ב.** לכל קול יש את אותו המשקל
3. ישירות	____	**ג.** כל אזרח בגיל המתאים רשאי להצביע
4. שוות	____	**ד.** מספר המושבים נקבע לפי אחוז הקולות
5. חשאיות	____	**ה.** מצביעים ישירות לרשימה, בלי מתווכים
6. יחסיות	____	**ו.** איש לא יודע למי הצבעתם

4 חלק ד' – פרק 1 • איך בוחרים בישראל – חיזוק והשלמה

השלימו את המילה החסרה.

1. הבחירות לכנסת הן כלליות, ארציות, ישירות, שוות, _____ ויחסיות.

2. לפי עיקרון ה _____ , כל קול שווה במשקלו לכל קול אחר.

5 חלק ה' – פרק 2 • שישה צעדים לזיהוי פייק ניוז – היכרות עם הצעדים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מקור	____	**א.** האם מקורות אמינים נוספים מדווחים אותו דבר?
2. תאריך	____	**ב.** מי פרסם את הידיעה - יש שם ואתר רשמי?
3. כותרת מול תוכן	____	**ג.** האם ההודעה מנסה להפחיד או לדחוף לשתף מהר?
4. תמונה מחוץ להקשר	____	**ד.** האם הכתבה עצמה אומרת את מה שהכותרת מבטיחה?
5. רגש ובהלה	____	**ה.** האם התמונה באמת מהאירוע המתואר?
6. הצלבה	____	**ו.** מתי זה קרה - אולי זו ידיעה ישנה שמשותפת מחדש?

6 חלק ו' – פרק 2 • שישה צעדים לזיהוי פייק ניוז – יישום על מקרים

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	הודעה שגורמת לכעס חזק ומבקשת "תעבירו מיד" - זה סימן שכדאי לעצור ולבדוק.	☐	☐
2	אם כתוב "שמעתי ש..." בלי שום שם או אתר - אפשר לסמוך על הידיעה.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
3	תמונה שמצורפת לכתבה תמיד צולמה באותו מקום ובאותו יום של האירוע המתואר.	☐	☐
4	ידיעה שמתפרסמת היום יכולה להיות בעצם אירוע ישן ששותף מחדש בלי תאריך מעודכן.	☐	☐
5	אם רק אתר אחד מדווח על ידיעה חריגה ומפתיעה, אין צורך לבדוק מקורות נוספים.	☐	☐

7 חלק ז׳ – פרק 2 • שישה צעדים לזיהוי פייק ניוז – ניתוח כותרת

ענו בקצרה.

1. הכותרת "המורים פותחים בשביתה!" מופיעה, אך בכתבה עצמה כתוב שהנציגים רק שוקלים צעדים וטרם הוחלט דבר. לפי צעד 3, האם הכותרת תואמת את התוכן? הסבירו.

2. הציעו כותרת מדויקת יותר לאותה ידיעה, שתשקף את מה שבאמת כתוב בכתבה.

3. אילו שני צעדים נוספים (חוץ מכותרת מול תוכן) הייתם בודקים לפני שמאמינים לכותרת הזו? נמקו בקצרה.

8 חלק ח׳ – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – הכרת המושג והסימנים

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה ההגדרה של דיפ-פייק?

א) תמונה שצולמה במצלמה ישנה

ב) סרטון או תמונה שנוצרו או שונו בעזרת בינה מלאכותית כך שנראה שמישהו אמר או עשה משהו שלא קרה

ג) כתבה אמיתית מעיתון מוכר ד) שיר עם מילים מצחיקות

2. מה עלול להעיד על דיפ-פייק בפה או בקול?

א) תנועות השפתיים מתאימות בדיוק למילים ב) קול טבעי עם נשימות

ג) תנועות הפה לא מתאימות למילים, קול שטוח ורובוטי ד) הקול נשמע בדיוק כמו בהקלטה המקורית

3. מה חשוד בידיים בתמונה מזויפת?

א) הן נראות תמיד מושלמות ב) אצבעות מיותרות או ידיים מעוותות ג) הן תמיד מוסתרות מאחורי הגב

ד) אין קשר בין ידיים לדיפ-פייק

9 חלק ט' – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – זיהוי סימנים ויישום

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דיפ-פייק יכול להיות גם הקלטת קול, ולא רק סרטון או תמונה	☐	☐
2	אחד הסימנים האפשריים לדיפ-פייק הוא צל שנופל לכיוון לא הגיוני ביחס לאור	☐	☐
3	ככל שהטכנולוגיה משתפרת, יותר ויותר קל לזהות דיפ-פייק רק לפי העין	☐	☐
4	הבדיקה החזקה ביותר לזיהוי דיפ-פייק היא בדיקת מי פרסם ואיפה עוד דווח, ולא רק מה רואים בעין	☐	☐

10 חלק י' – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – הבנה ויישום מעמיק

השלימו את המילה החסרה.

1. אם מגיע סרטון מקומם מחשבון חדש ולא מוכר, הכלל הוא: עצרו ו _____

2. אחד הסימנים לחשד הוא כיתוב או שלט ברקע שמטושטש או עם _____ לא הגיוניות

11 חלק י"א – פרק 3 • דיפ-פייק ותמונות מזויפות – כתיבה והבעת דעה

ענו בקצרה.

1. רשמו שניים מהצעדים שמומלץ לעשות כשנתקלים בחשד לדיפ-פייק

2. הסבירו במילים שלכם למה היום הביטוי 'ראיתי במו עיניי' כבר לא מספיק כדי להאמין לסרטון או לתמונה

3. תארו דוגמה מומצאת של סרטון חשוד, וציינו איזה סימן (מבין הסימנים שלמדנו) היה מעורר אצלכם חשד

12 חלק י"ב – פרק 4 • איך בונים פייק (כדי לדעת לחשוף אותו) – היכרות עם התרגיל

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. למה עושים את התרגיל הזה?

(א) להפיץ ידיעות מצחיקות ברשת (ב) להבין איך בונים פייק כדי לדעת לזהות אותו

(ג) לקבל ציון על יצירתיות (ד) להוכיח שחדשות תמיד אמינות

2. על אילו נושאים בונים את הידיעה המזויפת בתרגיל?

(א) על אנשים אמיתיים מהכיתה (ב) על נושאים תמימים מבית הספר כמו טיול או קפיטריה

(ג) על אירועים מהחדשות האמיתיות (ד) על אנשי ציבור

3. כמה תלמידים עובדים יחד על בניית הפייק?

(א) לבד (ב) בזוגות (ג) בכיתה שלמה יחד (ד) בקבוצות של עשרה

13 חלק י"ג – פרק 4 • איך בונים פייק (כדי לדעת לחשוף אותו) – זיהוי טכניקות הטעיה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותרת מפחידה או מקוממת	____	**א.** '99 אחוז מהתלמידים נכשלו במבחן'
2. מקור אנונימי או מומצא	____	**ב.** תמונה מטיול של שנה שעברה מוצגת כחדשה
3. תמונה מאירוע אחר	____	**ג.** 'התלמידים בסכנה חמורה!'
4. מספר מוגזם בלי מקור	____	**ד.** 'שמעתי מחבר של חבר'
5. 'תעבירו מהר לפני שימחקו'	____	**ה.** 'מומחים: הקפיטריה תיסגר השבוע'
6. 'מומחים אומרים'	____	**ו.** קריאה דחופה לשתף מיד בלי לבדוק

14 חלק י"ד – פרק 4 • איך בונים פייק (כדי לדעת לחשוף אותו) – תרגול ויישום

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו נושא תמים מבית הספר, כתבו כותרת מזויפת ו'מקור' מומצא, וציינו אילו 2-3 טכניקות הטעיה השתמשתם בהן.

2. דמיינו שזוג אחר קיבל את הפייק שיצרתם. אילו סימנים מתוך צעדי הבלש היו עוזרים להם לחשוף אותו?

3. הסבירו במשפט-שניים למה תרגול בניית פייק עוזר ללמוד לזהות פייק אמיתי.

4. בחירת נושא תמים מבית הספר

5. בחירת 2-3 טכניקות הטעיה מהרשימה

6. כתיבת הכותרת המזויפת

7. יצירת 'מקור' מומצא לידיעה

8. החלפת הפוסט עם זוג אחר כדי לחשוף את הטכניקות

15 חלק ט״ו – פרק 5 • שיח מכבד בזמן ויכוח – זיהוי כללי האמנה

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לפי אמנת השיח, מדברים על רעיונות ולא על אנשים	☐	☐
2	מותר להפסיק מי שמדבר כדי להגיד מיד את מה שחשוב לנו	☐	☐
3	עובדה היא מידע שאפשר לבדוק עם מקור, ודעה מותר שתהיה שונה בין אנשים	☐	☐
4	מה שנאמר בכיתה בזמן דיון אפשר לספר אחר כך לכל מי שרוצים	☐	☐

16 חלק ט״ז – פרק 5 • שיח מכבד בזמן ויכוח – התאמה בין התנהגות לערך

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. להקשיב עד הסוף לפני שעונים	___	**א.** שפה מכבדת
2. להגיד 'אני חושב/ת ש...' במקום 'אתה טועה'	___	**ב.** התנהגות שאסורה לפי האמנה
3. לכנות מישהו בכינוי מזלזל	___	**ג.** הקשבה
4. להביא מקור לטענה שלנו	___	**ד.** התנהגות שאסורה לפי האמנה
5. לצעוק כדי לשכנע את הצד השני	___	**ה.** עובדה מבוססת

17 חלק י״ז – פרק 5 • שיח מכבד בזמן ויכוח – יישום וחשיבה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט מכבד שאפשר להגיד למישהו שחולקים עליו בדעה

2. תנו דוגמה אחת לעובדה ודוגמה אחת לדעה, על נושא מבית הספר

3. בדיון כיתתי מישהו מכנה חבר בכינוי מזלזל. איך הייתם מגיבים לפי כללי האמנה?

4. הסבירו למה הכלל 'מה שנאמר בכיתה נשאר בכיתה' עוזר לשיח פתוח יותר

18 חלק י"ח – חזרה מסכמת – שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. השלימו את שלוש התכונות הנוספות של הבחירות

(א) אזוריות, אישיות וגלויות (ב) חובה, חינם וקבועות (ג) שוות, חשאיות ויחסיות

(ד) פתוחות, מהירות ודיגיטליות

2. מהי ההגדרה הנכונה ל'פייק ניוז'?

(א) כל דעה שלא מסכימים איתה (ב) מידע שקרי המוצג כחדשות אמיתיות (ג) כל ידיעה חדשותית

(ד) סרטון ישן שמשותף שוב

3. כמה צעדי בדיקה יש בשיטת 'בלשי האמת'?

(א) 3 (ב) 4 (ג) 6 (ד) 8

4. מהו 'כלל הזהב' של הבלש?

(א) לבדוק רק תמונות (ב) הודעה שמעוררת רגש חזק – לעצור ולבדוק (ג) לשתף מיד הלאה

(ד) להאמין למקור האנונימי

5. מהי הבדיקה החזקה ביותר נגד חשד לדיפ-פייק?

(א) להסתכל טוב על העיניים (ב) לבדוק מי פרסם ואיפה עוד דווח (ג) להגביר את עוצמת הקול

(ד) למדוד את גודל התמונה

6. שימוש בתמונה מאירוע אחר כדי להטעות נקרא...

(א) הצלבת מקורות (ב) תמונה מחוץ להקשר (ג) שיח מכבד (ד) חיפוש הפוך

7. מהו העיקרון שמבדיל עובדה מדעה באמנת השיח המכבד?

(א) עובדה = עם מקור, דעה = מותר שתהיה שונה (ב) עובדה = דעה של רוב הכיתה

(ג) דעה תמיד נכונה יותר (ד) אין הבדל ביניהן

19 חלק י"ט – חזרה מסכמת – כתיבה ומיזוג נושאים

ענו בקצרה.

1. מדוע היום המשפט 'ראיתי במו עיניי' כבר לא מספיק כהוכחה?

2. תארו שתי טכניקות הטעיה שאפשר להשתמש בהן כדי לבנות ידיעה מזויפת, והסבירו למה הן משכנעות

3. מדוע חשוב לשמור על שיח מכבד גם כשחולקים על דעה פוליטית בכיתה?

כרטיס יציאה

תארו במילים שלכם את שישה צעדי הבלש לבדיקת ידיעה

מהם שלושה סימנים שיכולים להעיד על דיפ-פייק

כתבו כלל אחד מאמנת השיח שחשוב לכם במיוחד ולמה

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀